

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Dukesa a členov senátu JUDr. Juraja Semana, JUDr. Anny Markovej, JUDr. Jany Zemaníkovej a JUDr. Ľubomíry Kúdelovej, v právnej veci žalobcu **P.**, zastúpeného JUDr. V., proti žalovanému **P.**, zastúpenému JUDr. P., o zaplatenie 51 165 Sk s príslušenstvom, ktorá sa viedla na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 7 Cb 56/04, na dovolanie žalovaného proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. januára 2006, č. k. 3 Obo 343/05–173, takto

rozhodol:

Napadnuté uznesenie odvolacieho súdu **zrušuje** a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

Odôvodnenie:

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 21.9.2005 č. k. 7 Cb 56/04–157 ponechal zmenkový platobný rozkaz v platnosti, s výnimkou časti výroku o úrokoch z omeškania. Žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi celkom 10 063 Sk náhrady trov konania. Zároveň priznal znalkyni Mgr. M. znalečné 25 123 Sk a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť štátu na účet Krajského súdu v Bratislave 20 123 Sk náhrady trov znaleckého dokazovania.

Proti rozsudku v časti, ktorou súd znalkyni priznal znalečné a v časti, ktorou bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť na účet súdu 20 123 Sk náhrady trov znaleckého dokazovania, podal žalovaný odvolanie. V odvolaní uviedol, že znalkyňou vyúčtovaná a súdom priznaná odmena je neúmerne vysoká a nezodpovedá úkonom vykonaným a potrebným pre účely posúdenia pravosti podpisu na zmenke. Vyúčtovanie znalkyne je neúplné, pretože v ňom uviedla len celkový počet hodín bez bližšej špecifikácie. Súd prvého stupňa vyúčtované znalečné priznal bez toho, aby vyúčtovanie preskúmal a odôvodnil ho len konštatovaním, že odmena je vyčíslená v súlade s vyhláškou č. 491/2004 Z.z.

Po predložení spisu odvolací súd vyzval žalovaného na zaplatenie 2555 Sk súdneho poplatku v lehote 10 dní, s poučením, že ak poplatok v uvedenej lehote zaplatený nebude, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Výzva bola doručená zástupcovi žalovaného 14.12.2005. Keď žalovaný poplatok v stanovenej lehote nezaplatil, odvolací súd uznesením z 12.1.2006, č. k. 3 Obo 343/05–173 odvolacie konanie zastavil. Rozhodnutie odôvodnil poukazom na § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 6.2.2006.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie. Ako dôvod žalovaný uviedol, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Súdny poplatok nezaplatil, ale Najvyšší súd Slovenskej republiky postupoval nesprávne, keď ho vyzval na zaplatenie poplatku v nesprávnej výške vypočítanej z hodnoty sporu, hoci odvolanie smerovalo len proti trovám (znalečnému). Okrem toho poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24.7.1997, sp. zn. 1 Co 10/97, podľa ktorého súdny poplatok sa neplatí za odvolanie alebo dovolanie podané proti súdnym rozhodnutiam procesnej povahy a proti rozhodnutiu o trovách konania. Z uvedených dôvodov žiadal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie je opodstatnené.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods.1 O.s.p.).

Proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak bolo rozhodnutie odvolacieho súdu vydané v konaní, ktoré bolo postihnuté niektorou z procesných väd vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p. Jednou z takýchto väd je i skutočnosť, že postupom súdu bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), ktorej sa žalovaný v dovolaní dovoláva. Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Odňatím možnosti konať pred súdom je nepochybne aj zastavenie odvolacieho konania, ak pre takýto postup neboli splnené podmienky.

Podaním odvolania vzniká účastníkovi, ktorý podal odvolanie podľa § 5 ods. 1 písm. a/ zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch (ďalej len zákon) povinnosť zaplatiť súdny poplatok. V § 10 ods. 1 zákon ukladá súdom povinnosť zastaviť odvolacie konanie, ak účastník napriek poučeniu o následkoch nezaplatil súdny poplatok, a to ani v dodatočnej lehote desiatich dní od doručenia výzvy. Uvedený postup však prichádza do úvahy, len ak odvolateľ bol skutočne povinný poplatok zaplatiť, resp., ak podanie odvolania podlieha poplatku.

Zo znenia § 1 ods. 1 v spojení s § 5 ods. 1 písm. a/ zákona vyplýva, že poplatok za odvolanie je poplatkom za konanie súdov. Pod konaním treba rozumieť konanie vo veci samej. Vyplýva to najmä z § 6 zákona, podľa ktorého je sadzba poplatku uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku alebo pevnou sumou. Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní. Na uvedené ustanovenie nadväzuje § 7, v ktorom sa určuje základ poplatku pri jednotlivých druhoch predmetov poplatkových úkonov. Z ich formulácie je zrejmé, že za základ poplatku sa považuje vždy predmet konania vo veci samej, teda

vo veciach začatých na návrh, predmet konania určený žalobou (návrhom). Ten je aj predmetom odvolacieho konania, samozrejme v rozsahu, v akom je rozhodnutie súdu prvého stupňa o veci samej napadnuté odvolaním. Z uvedeného vyplýva, že konaním na jednom stupni (na odvolacom súde) pre poplatkové účely sa považuje len odvolacie konanie o odvolaní vo veci samej a nie aj konania o odvolaniach proti rozhodnutiam procesnej povahy, prípadne iným rozhodnutiam v rámci konania na jednom stupni. Takým je aj rozhodnutie o znalečnom. Ani trovy konania nie sú samostatným predmetom konania vo veci samej a nestávajú sa ním ani podaním odvolania smerujúceho len proti rozhodnutiu o trovách konania. Napokon, ak by trovy konania mali tvoriť tiež základ poplatku, muselo byť to byť aj pri podaní odvolania vo veci samej. O trovy konania, priznané súdom prvého stupňa, by sa zvyšoval predmet poplatkového úkonu, takže základom pre určenie poplatku by bol súčet predmetu odvolania vo veci samej a priznaných trov konania.

K inému záveru nemožno dospieť ani zo skutočnosti, že v období od 1.1.2001 (zák. č. 457/2000 Z.z.) do 1.7.2007 (zák. č. 273/07 Z.z.), v poznámkach k položke 1, resp. k položkám 1 a 2 v časti I. Sadzobníka súdnych poplatkov sa výslovne neuvádzalo, že poplatok sa platí len za odvolanie vo veci samej, ako to bolo v poznámke 4 do 30.12.2000 a ako to je v poznámke 6 od 1.7.2007. Poznámky majú spresňujúci a inštruktívny charakter. Bez ohľadu na ich obsah, predmet poplatkov, vznik a zánik poplatkovej povinnosti a základ a sadzba poplatkov, vyplýva zo znenia zákona, najmä zo spomenutých §§ 1, 5, 6 a 7. Z nich vyplýva, že poplatok proti rozhodnutiam súdov, ktorými sa nerozhodlo vo veci samej, sa neplatí.

Z uvedených dôvodov, keďže žalovanému podaním odvolania nevznikla poplatková povinnosť, nemohlo byť nezaplatenie poplatku dôvodom na zastavenie odvolacieho konania. Ak odvolací súd napriek tomu odvolacie konanie zastavil, odňal tým žalovanému možnosť konať pred súdom. So zreteľom na uvedené je zrejmé, že v predmetnom konaní došlo k procesnej vade zakladajúcej podľa § 237 písm. f) O.s.p. prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania. Táto vada je dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom takouto procesnou vadou nemôže byť považované za správne.

Vzhľadom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zrušil podľa § 243b ods. 1 O.s.p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 30. apríla 2008

JUDr. Peter Dukes , v. r.
predseda senátu